Päivitetty 4.6.2019

Graafinen ohjeistus

Suomen evankelis-luterilainen kirkko ja seurakunnat

SUOMEN EV. LUT. KIRKKO

Sisällys

1. Johdanto 3
2. Tunnus ja sen käyttö 4
3. Kirjasin eli fontti 8
4. Värit 10
5. Verkkoviestintä 11
6. Esimerkkisovellukset 14
7. Ladattavat materiaalit 15

1. Johdanto

Kenelle tämä ohjeisto on tarkoitettu?

Graafinen ohjeisto on tarkoitettu kirkon yhteisen ilmeen soveltamiseen. Se on apuväline kaikille, jotka suunnittelevat esim. painotuotteita tai digitaalista viestintää seurakunnan tarpeisiin. Kirkon graafinen ilme perustuu yhtenäiseen typografiaan sekä kirkkaisiin pääväreihin.

Ohjeiston tarkoitus on helpottaa ja nopeuttaa työtä sekä auttaa seurakuntia viestimään tunnistettavalla tavalla.

Tavoitteet

- luoda yhtenäisyyttä valtakunnalliseen ja paikalliseen viestintään
- tukea seurakuntien omaa viestintää
- tarjota valmis malli seurakunnille, joilla omaa ei ole omaa graafista ilmettä
- viestiä elävästä kirkosta, joka kunnioittaa perinteitään

Kirkko ja seurakunnat

Ev.lut. kirkon graafinen ilme on luotu niin yksinkertaiseksi, että sitä voidaan tarvittaessa käyttää seurakunnan oman ilmeen rinnalla. Seurakunta voi omaksua yhteisen ilmeen käyttöönsä joko kokonaan tai osin.

Tämä ohjeisto kertoo, miten voit helposti sovittaa seurakuntasi oman ilmeen kirkon yhteiseen ilmeeseen painetuissa materiaaleissa ja sähköisissä viestimissä. Voit myös luoda seurakunnallesi kokonaan uuden ilmeen yhteisen ilmeen mukaisesti.

Missä yhteistä ilmettä käytetään?

Kirkon graafinen ilme on rakennettu seurakuntien, seurakuntayhtymien, tuomiokapitulien ja kirkon keskushallinnon käyttöön. Ilmettä voidaan käyttää myös kirkollisten järjestöjen, kustantajien tai oppilaitosten tuottamissa aineistoissa, kun kyseessä on kokonaiskirkollinen viestintä (esim. kirkkopäivät, kirkolliset kesäjuhlat, tiekirkot, lähetystyö tai kehitysyhteistyö).

Yhtenäinen graafinen ilme rakentaa positiivista mielikuvaa suurelle yleisölle, mutta myös yhteistyökumppaneille ja medialle. Ilme yhdistää eri kanavissa tapahtuvan viestinnän kokonaisuudeksi, joka on enemmän kuin osiensa summa. Viestinnän elementtejä ovat mm. somekuvat, verkkosivustot, seurakuntalehdet, ilmoitukset ja näkyvyys tapahtumissa.

2. Tunnus ja sen käyttö

Kirkon tunnus on kaksiosainen

- Molemmissa osissa käytetään kirkon omaa Martti-fonttia
- **Nimiosa** on ladottu aina SUURAAKKOSIN
- **Kuvaosa eli yläviiteristi** on yhteinen graafinen elementti

Kirkon virallinen nimi on Suomen evankelis-luterilainen kirkko, mutta tunnuksessa voidaan käyttää lyhennettyä muotoa Suomen ev.lut. kirkko.

Seurakunnat voivat käyttää Suomen ev.lut. kirkon tunnusta oman tunnuksensa rinnalla. Yläviiteristin värin voi tällöin muokata sopivaksi seurakunnan omiin väreihin. Yhteinen tunnus on aina paikallisessa viestinnässä toissijainen seurakunnan tunnukseen nähden. Se on kooltaan selkeästi pienempi, se tulee erilleen seurakunnan tunnuksesta.

Huom!
Yläviiteristin muotoa ei saa muuttaa eikä siihen myöskään lisätä elementtejä tai efektejä kuten kiilto, heijastus, varjostus tai ääriviiva. Älä käytä ristiä irrallaan esim. kuvituksena.

Tunnuksen pysty- ja vaakaversiot

SUOMEN
EV. LUT.
KIRKKO

SUOMEN EV. LUT. KIRKKO

Käytä värillistä tunnusta aina valkoisen pohjan päällä ja jätä sen ympärille ns. suoja-alue eli riittävästi tyhjää tilaa (Vertaa A-kirjaimen leveys ja korkeus). Värillisellä taustalla tai kuvan päällä kannattaa käyttää tunnuksesta **negatiiviversiota**.

Ohje seurakunnan oman tunnuksen luomiseen

Tunnuksen luomiseen tarvitset taitto-ohjelman (InDesign, Illustrator tai Photoshop). Voit myös tilata sen paikallisesta kirjapainosta tai mainostoimistosta.

1. **Käytä suuraakkosia eli isoja kirjaimia ja MarttiDisplay bold -fonttia**
2. **Tasaa sanat oikeaan reunaan**
3. **Sijoita yläviiteristi ensimmäisen rivin oikeaan yläkulmaan.** Yläviiteristi löytyy Martti Display bold -fontista näppäinkomennolla shift 4 (Macillä Alt P)
4. **Aseta tekstin väriksi musta ja määrittele seurakunnallesi sopiva yläviiteristin väri**

Värivalinnassa voit hyödyntää tästä ohjeistosta löytyvää väripalettia (s. 10) mutta värin voi määritellä myös esim. vanhan ilmeen pohjalta. Kannattaa huomioida tarpeellinen kontrasti, jotta valittu väri on toimiva myös verkkosivustolla.

ESIMERKKILÄN †
SEURAKUNTA

ESIMERKKILÄN †
SEURAKUNTA

ESIMERKKILÄN †
SEURAKUNTA

ESIMERKKILÄN SEURAKUNTA †

HUOM!
Tämän ohjeen mukaisesti luotu tunnus ei tarvitse rinnalleen ev.lut. kirkon tunnusta, sillä se toistaa jo itsessään yhteistä visuaalista ilmettä.

Esimerkkejä mahdollisista tunnuksista

HÄMEENLINNAN-VANAJAN SEURAKUNTAYHTYMÄ

TURUN TUOMIOKIRKKO-SEURAKUNTA

IKAALISTEN SEURAKUNTA

KRISTIINANKAUPUNGIN SUOMENKIELINEN SEURAKUNTA

Seurakunnan oman tunnuksen ja kirkon yhteisen tunnuksen rinnakkainen käyttö

Usein seurakunnalla on olemassa kuvallinen merkki, johon liittyy voimakkaita perinteitä. Seurakunta voi säilyttää oman kuvallisen merkkinsä, mutta noudattaa muilta osin yhteistä ilmettä.

Tunnuksia ei yhdistetä vaan niitä käytetään rinnakkain. Tunnusten sijoittelu on vapaa, mutta kirkon yhteinen tunnus on aina paikallisessa viestinnässä toissijainen seurakunnan tunnukseen nähden. Se on kooltaan selkeästi pienempi ja se sijoitetaan erilleen seurakunnan tunnuksesta, esim. ylä- tai alakulmaan.

VINKKI
Kirkon tunnuksen yläviiteristin väriä voi muokata niin, että se sopii seurakunnan omaan värisävyyn.

Maarian seurakunta

SUOMEN EV.LUT. KIRKKO

VINKKI
Martti-fontin voi ottaa käyttöön seurakunnan tunnuksen nimiosuudessa ja liittää sen olemassaolevaan kuvatunnukseen.

MAARIAN SEURAKUNTA

Huom!
Yläviiteristiä ei saa yhdistää muihin tunnuksiin.

3. Kirjasin eli fontti

Martti on kirkon oma fontti

Yhteisen kirjasimen eli fontin käyttö lisää yhtenäisyyttä kirkon viestinnässä.

Martti viestii olemuksellaan perinteikkyyttä, mutta on kirjainmuodoiltaan kuitenkin moderni. Martti asettuu uudenaikaisten päätteettömien ja klassisten päätteellisten kirjasinten välimaastoon ja on siksi olemukseltaan ajaton.

Kirkolla on fonttiin täydet käyttö- ja levitysoikeudet ja sen saa ladattua osoitteesta **evl.fi/plus/kirkon-viestinta/kirkon-graafinen-ilme**

Missä Marttia käytetään?

Marttia käytetään näkyvissä ja seurakunnan kokonaisviestinnän kannalta tärkeissä materiaaleissa ja painotuotteissa. Yhtenäisen ilmeen vuoksi esitteiden ja julkaisujen kansissa sekä otsikoissa on hyvä suosia Marttia.

Huolehdi erityisesti pitkissä teksteissä riittävästä pistekoosta ja rivivälistä. Leipätekstissä voi käyttää paremman luettavuuden vuoksi tekstityyppinä Garamondia.

Verkkoviestinnässä tarvitaan mm. käyttöliittymäteksteihin päätteetöntä kirjasinta, joka on saavutettava myös pienessä koossa. Hyviä vaihtoehtoja tähän ovat Open Sans tai Roboto.

PowerPoint-esityksissä, pdf-tiedostoissa ja Word-dokumenteissa **fontti pitää sisällyttää tiedostoon tallennusvaiheessa,** jotta se avautuu vastaanottajan koneella varmasti oikein.

Huom!
Sähköpostin kirjasintyyppinä Marttia ei kannata käyttää lainkaan. Teksti korvautuu sähköpostiohjelmassa väärällä fontilla, jos vastaanottajan koneella ei ole Marttia asennettuna.

Käytä eri kirjainmuotoja eri käyttötarkoituksiin

- Martti regular: suosi leipätekstissä sekä otsikoissa
- Martti bold: leipätekstin **korostukset**
- Martti italic: esim. *nimet* esiintyessään tekstissä ensimmäistä kertaa
- MarttiDisplay regular: otsikkokäyttöön etenkin verkkosivuilla
- MarttiDisplay bold: tunnukset

Yläviiteristi löytyy MarttiDisplay bold -fontista
- shift 4, Windows
- Alt P, Mac

Martti regular

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÅÄÖ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyzåäö

Martti italic

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÅÄÖ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyzåäö

Martti bold

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÅÄÖ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyzåäö

Martti bold italic

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÅÄÖ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyzåäö

4. Värit

Värit

- Kirkko on monivärinen ja valoisa – elävä kirkko
- Värit ovat mieluiten kirkkaita
- Muista myös musta ja erityisesti valkoinen

Kirkon yleisväri on vihreä, mutta myös yksittäiset seurakunnat voivat valita vihreän värikseen. Voit valita värin graafisen ohjeen väripaletista, mutta muutkin värit ovat mahdollisia. **Tärkeää on, että seurakunnan tunnuksen yläviiteristiin valittu väri pysyy aina samana**.

Monivärisyys syntyy eri materiaalien muodostamasta kokonaisuudesta. Valitse aina yksi pääväri ja käytä korostusvärejä harkiten graafisissa elementeissä, kuten nostolaatikoissa, väripalkeissa ja diagrammeissa.

	Punainen	Oranssi	Keltainen	Vihreä	Lime	Sininen	Purppura	Tumma purppura
PMS	Warm Red	Orange 021	Yellow 012	PMS 334	PMS 368	Process Blue	PMS 253	PMS 526
CMYK	0/88/80/0	0/53/100/0	1/14/100/0	95/0/100/0	57/5/100/0	100/33/5/0	36/86/0/0	C50/86/0/11
RGB	239/69/61	247/142/30	255/214/0	0/169/79	113/169/60	0/133/207	169/72/155	130/63/141
HEX	#ef453d	#f78e00	#ffd600	#00a94f	#93b93b	#0085cf	#a9489b	#823f8d

5. Verkkoviestintä

Miten sovellat yhteistä tunnusta verkossa

Martti-fontti luo yhtenäisyyttä visuaaliseen ilmeeseen myös kirkon verkkopalveluissa ja sosiaalisessa mediassa. Suosituksena on, että jokaiselta sivustolta löytyisi vähintään yksi kirkon yhteinen elementti, joka voi olla

1. Favicon
2. Seurakunnan tai palvelun nimi Martti-fontilla ja yläviiteristillä
3. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tunnus (alaosassa, bannerina tai muuten erillään palvelun logosta).

1. Favicon/touchicon

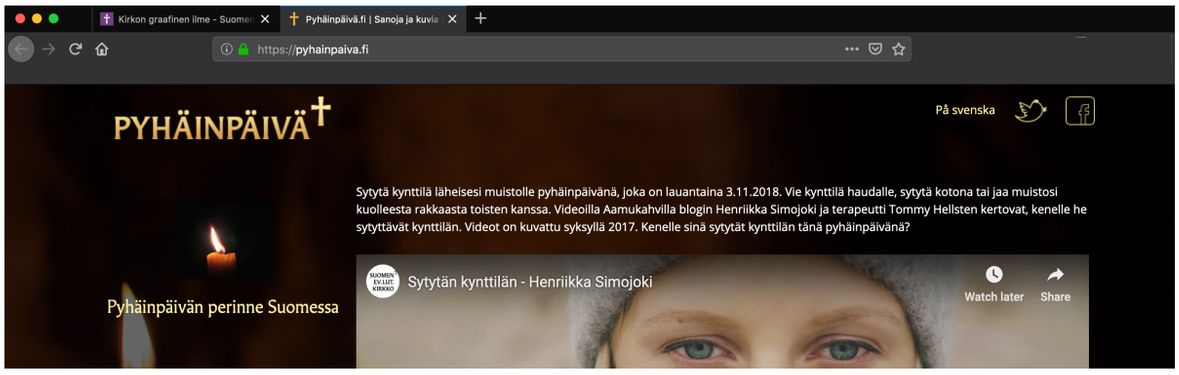

- Favicon on pieni mutta toistuessaan vahva yhdistävä tekijä.
- Favicon näkyy mm. selaimen välilehdissä sekä mobiililaitteiden kotivalikossa, jos laitteen muistiin on lisätty sivuston pikalinkki.

Faviconin väriksi kannattaa valita sama väri kuin kyseisen palvelun pääväri tai palvelussa käytettävän tunnuksen yläviiteristin väri.

2. Verkkopalvelun tai seurakunnan nimi yhteisellä ilmeellä

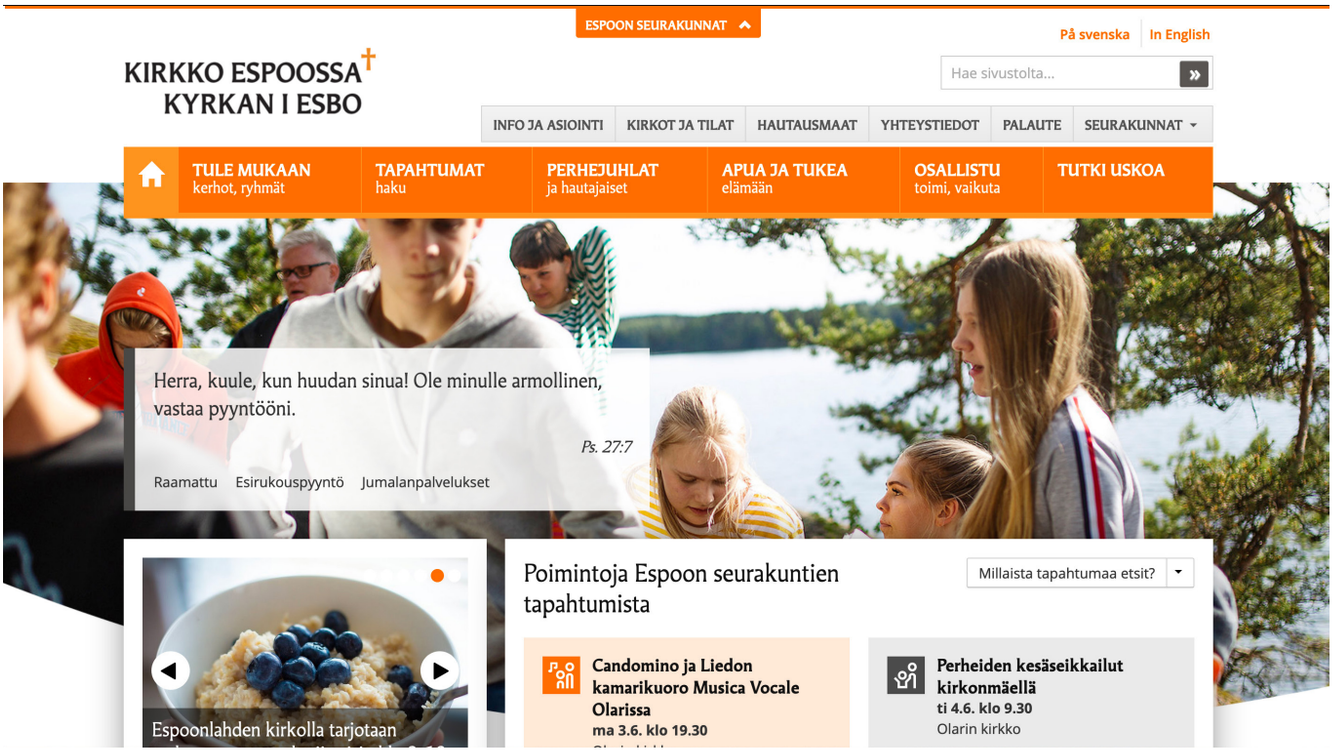

3. Ev.lut. kirkon tunnus

Kirkon yhteisen näkyvyyden rakentaminen verkkosivustoilla käy helposti lisäämällä etusivulle tai footeriin ev.lut. kirkon tunnus, joka johtaa kirkon valtakunnallisen verkkopalvelun etusivulle: **evl.fi**.

Tunnussijoitetaan alisteisena seurakunnan tai palvelun omaan tunnukseen nähden.

6. Esimerkkisovellukset

A. Seurakunnalla on jo vakiintunut ilme

Seurakunta voi käyttää ev.lut. kirkon tunnusta oman tunnuksensa rinnalla. Voit soveltaa mallia tunnusten rinnakkaisesiintymisestä erilaisissa painotuotteissa.

Juliste

Seurakunnan oma tunnus

Kirkon tunnus pienemmällä vasemmassa alareunassa, yläviiteristi saman värinen kuin seurakunnan tunnus

B. Seurakunta ottaa käyttöön yhteisen ilmeen

Juliste

Seurakunnan oma tunnus on luotu Martti-fontilla ja yläviiteristillä.

Hyödynnä seurakuntasi tunnusväriä myös muissa graafisissa elementeissä.

Kirkon yhteistä tunnusta ei tarvita.

Kirjelomake ja kuori

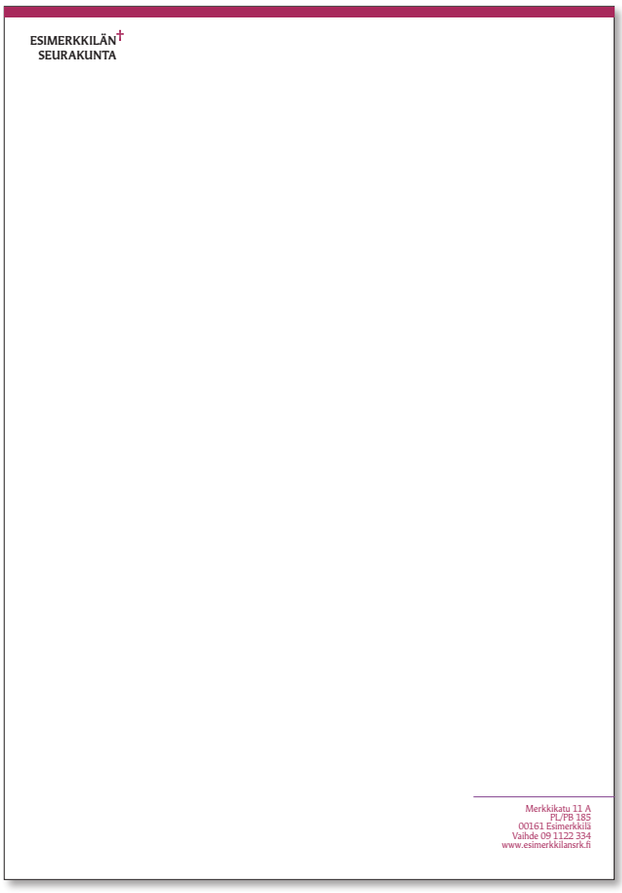

Käyntikortti voi olla kaksipuoleinen

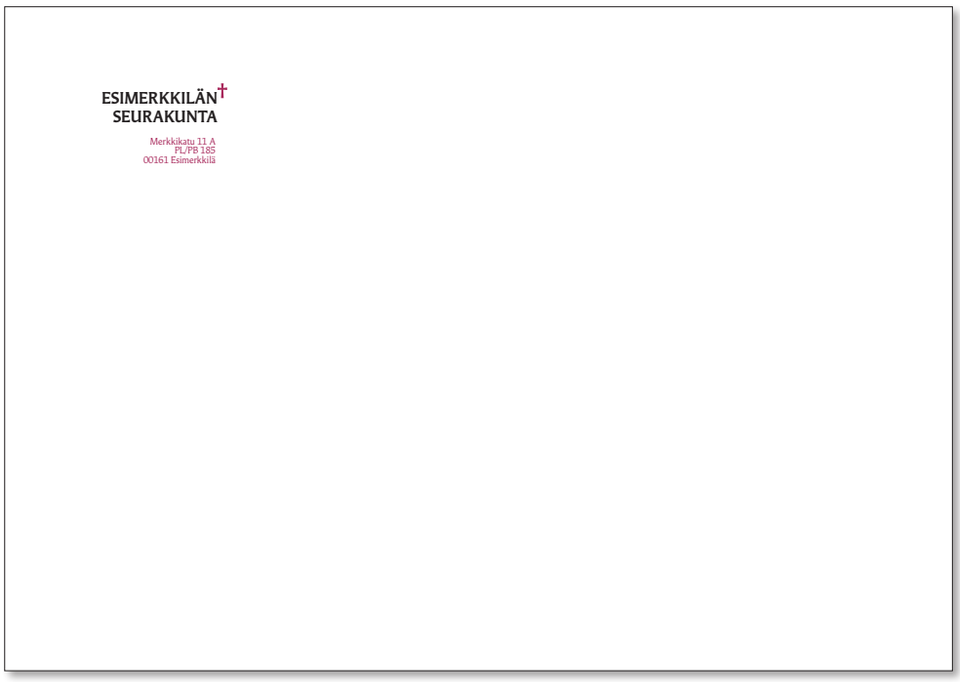

7. Ladattavat materiaalit

Seurakuntien työntekijöille

Lisätietoa visuaalisesta viestinnästä ja graafisesta ilmeestä on työntekijöiden intrassa: **sakasti.fi/viestinta/visuaalinen-viestinta/**

Pääset kirjautumaan sisään omalla z-tunnuksellasi.

Kirkon sidosryhmille

evl.fi/plus/kirkon-viestinta/kirkon-graafinen-ilme